

RADOŠĀS INDUSTRIJAS IZGLĪTĪBAS PILNVEIDES PROJEKTS

Vienotas Latvijas dizaina izglītības koncepta un dizaina izglītības un studiju programmu izstrāde

Dizaina izglītības profesionālās pilnveides programma

Studiju programmas izstrādātājs **SIA “Dizaina informācijas centrs”**
Reģ. Nr. 40003668833
Juridiskā adrese:
Ausekļa iela 11–101, Rīga LV-1010

2008

Dizaina izglītības profesionālās pilnveides programma

Dizaina izglītības profesionālās pilnveides programma ietver profesionālās pilnveides kursus dizainā, mācību metodikā un ar dizainu saistītās nozarēs.

Kursus raksturo būtiskas iezīmes:

1. Plašais tēmu loks dod iespēju piesaistīt klausītājus no dažādām ar dizainu saistītām jomām, kas sekmē izpratni par dizainu kā starpnozaru procesu vai produktu. Tādēļ tiešiursos veidojas saskarsme starp dažādu jomu profesionāļiem, veicinot izpratni par dizainu kopumā.
2. Pedagoģiem dota iespēja tālākizglītības kursu programmas veidot gan kā saturiski vienotu programmu 36 stundu apjomā, gan izmantojot 4 stundu moduļu principu.

Kursu dalībnieki var izveidot savu tālākizglītības kursu modeli no piedāvātajām iespējām, trīs mācību gadu laikā izglītojoties vismaz 36 stundu apjomā.

Saturiski vienotas 36 stundu programmas priekšrocība – tā ir lētāka un saturā viengabalaināka, salīdzinot ar izvēles moduļu programmu. Savukārt, izvēles moduļu sistēmas priekšrocība ir tā, ka tiek ievērotas kursu dalībnieku – pedagoģu profesionālās intereses un vajadzības, dodot iespēju veidot savu kursu programmu pašiem, kā arī iespējā reaģēt uz aktualitātēm, piemēram, atsevišķām nodarbībām piesaistīt dizaina, mākslas un citu nozaru speciālistus vai vieslektoros.

Inese Pētersone,
dizaina izglītības profesionālās pilnveides programmas darba grupas vadītāja

Dizaina izglītības profesionālās pilnveides programma

Ievads

Dizaina izglītības profesionālās pilnveides programma ir veidota kopīgā sistēmā ar pārējām dizaina izglītības un studiju programmām. Tā iekļaujas vienotas dizaina izglītības vadlīnijās kā būtiska sastāvdaļa, kas nodrošina izglītības pēctecību – gan profesionālo pilnveidi, gan mūžizglītību.

Dizaina pedagogu profesionālās meistarības pilnveides forma ir tālākizglītības kursi. To programmai ir noteikti mērķi, uzdevumi, saturs, īstenošanas plāns un nepieciešamie līdzekļi realizācijai, prognozējot programmas īstenošanā sasniegto rezultātu.

1. Profesionālās pilnveides kursu veidošanas principi.

Tālākizglītība – ir iepriekš iegūtās izglītības turpināšana un profesionālās meistarības pilnveidošana atbilstoši konkrētās profesijas prasībām (Izglītības likums, 1.pants). Tādēļ pedagogam ir nepieciešams reizi trijos mācību gados kvalificētiesursos, meistarklasēs, radošajās darbnīcā vai citādā veidā pilnveidot savu pedagoģisko meistarību vismaz 36 stundu apjomā. Tā tiek nodrošināta pedagogu profesionālās izglītības nepārtrauktība un aktualizācija. Kursu nobeigumā tiek izsniegta apliecība par profesionālās meistarības pilnveidi.

Tālākizglītības kursu programmas var veidot divējādi:

- 1) kā saturiski vienotu programmu 36 stundu apjomā;
- 2) izmantojot 4 stundu moduļu principu. Kursu dalībniekiem tiks dota izvēle izveidot savu tālākizglītības kursu modeli no noteiktā piedāvājuma, trīs mācību gadu laikā izglītojoties vismaz 36 stundu apjomā.

Saturiski vienotas 36 stundu programmas priekšrocība – tā ir lētāka un saturā viengabalaināka, salīdzinot ar izvēles moduļu programmu. Savukārt, izvēles moduļu sistēmas priekšrocība ir tā, ka tiek ievērotas kursu dalībnieku – pedagogu profesionālās intereses un vajadzības, dodot iespēju veidot savu kursu programmu pašiem, kā arī iespējā reaģēt uz aktualitātēm, piemēram, atsevišķām nodarbībām piesaistīt dizaina, mākslas un citu nozaru speciālistus vai vieslektorus.

2. Programmas īstenošana

Programmu ir tiesības īstenot izglītības vai izglītības atbalsta iestādēm – reģionu metodiskajiem centriem, mākslas un mūzikas vidusskolām, profesionālās ievirzes izglītības iestādēm, nevalstiskām organizācijām u.c.

3. Dizaina pedagogu profesionālās meistarības pilnveides programmas kvalitātes novērtēšanas kritēriji

- 3.1. Tālākizglītības programmu aktualitāte (mācības, darbība dizaina nozarē).
- 3.2. Plānotais mērķis un tā sasniedzamība.
- 3.3. Programmas satura atbilstība mērķim.
- 3.4. Programmas satura orientācija uz pārmaiņām izglītībā un dizaina nozarē, pedagogu profesionālo pilnveidi, darba kvalitātes paaugstināšanu.
- 3.5. Teorijas un prakses saskaņotība.
- 3.6. Zināšanu un prasmju vienotība.
- 3.7. Mācību formu un metožu daudzveidība un efektivitāte.

4. Profesionālās meistarības pilnveides kursu mērķis

Pilnveidot pedagogu profesionālās zināšanas, prasmes un kompetences atbilstoši kultūrpolitikas vadlīnijām, dizaina izglītības saturam un darba tirgus prasībām.

5. Profesionālās pilnveides kursu raksturojums

Pedagogu profesionalitātes kritēriji ir kompetences gan dizainā un mākslā, gan to mācīšanas metodikā, tāpēc tālākizglītības kursu programmām ir iekļauti minētie aspekti. Programmu saturs ir mūsdienīgs.

Profesionālās meistarības pilnveides programma ir vērsta uz ikviena kursu dalībnieka kā profesionālas un radošas personības izglītošanu. Tās mērķis ir sekmēt mūsdienīga mācību satura īstenošanu izglītības procesā, padziļināt dizaina un mākslas pedagogu zināšanas un izpratni par daudzveidīgām ar dizaina un mākslas izglītību saistītām tēmām.

Tā kā dizains ir starpdisciplināra nozare, dizaina pedagogu profesionālās meistarības pilnveides programmas īstenošanā būtiski akcentēt tieši šo aspektu, kā arī izglītības iestāžu, dizaina uzņēmumu u.c. sadarbību, neatkarīgu profesionāļu piesaisti.

6. Programmas saturs

Tālākizglītības kursu programmu saturs ir daudzveidīgs, atbilstoši dizaina un mākslas pedagogu profesionālajām interesēm un vērsts uz mūsdienīga mācību procesa nodrošinājumu dizaina un dizaina izglītības apgūvē. Tas tiek realizēts vismaz četrās jomās:

- 1) izglītības saturā;
- 2) dizainā;
- 3) biznesā un ekonomikā;
- 4) humanitāro zinību un radošās industrijas jomā u.c..

6.1. Izglītības saturs:

- 6.1.1. kultūrizglītības attīstība un virzība;
- 6.1.2. inovācijas dizaina izglītības mācību saturā, akcentējot audzēkņa apgūto zināšanu un prasmju pielietojumu jaunās situācijās;
- 6.1.3. daudzveidīgu audzēkņa prasmju attīstīšana mācību procesā;
- 6.1.4. dažādi mācību uzdevumi un metodes dizaina izglītībā;
- 6.1.5. mūsdienīgu tehnoloģiju izmantošana mācīšanas un mācīšanās procesā;
- 6.1.6. praktiskas nodarbības dažādu dizaina jomu mācību priekšmetu metodikā saistībā ar pedagoga dizainera profesijas pieredzi;
- 6.1.7. praktiska pieredze mācību procesa plānošanā un īstenošanā.

6.2. Dizains:

- 6.2.1. dizaina un dizaina izglītības vēsture un tradīcijas;
- 6.2.2. dažādu dizaina jomu aktualitātes un attīstības tendences;
- 6.2.3. iepazīšanās ar dizaina jomu pētījumiem, jaunākajiem materiāliem un ražošanas tehnoloģijām;
- 6.2.3. novitātes un jaunie materiāli dizainā;
- 6.2.4. jaunie virzieni dizaina attīstībā – pakalpojumu dizains, dizaina stratēģija, ekodizains, ilglaiīgais dizains u.tml.

6.3. Bizness un ekonomika:

- 6.3.1. dizaina menedžments;
- 6.3.2. produktu izstrāde ražošanas uzņēmumā;
- 6.3.3. ražošana un mārketingš;
- 6.3.4. autortiesības;
- 6.3.5. zīmola izveide.

6.4. Radošā industrija un humanitārās zinības:

- 6.4.1. svešvalodas prasmju nostiprināšana, dizaina jomas terminoloģijas apguve;
- 6.4.2. aktualitātes radošās industrijas jomā – arhitektūrā, mūzikā, kino un teātra mākslā, reklāmā, modē, jaunajos medijos u.c.;
- 6.4.3. laikmetīgās mākslas aktualitātes.

Mūsdienīgas izglītības nosacījums ir nepieciešamība apgūt arī noteiktas profesionalitāti raksturojošas vispārīgās prasmes, kuras programmas ietvaros paredzēts apgūt līdzās dizaina pedagoga profesionālajām zināšanām un iemaņām specialitātē. Programmas saturā tiek akcentēta prasme strādāt grupā, darba ētika, laika plānošana, iniciatīva un spēja pielāgoties mainīgiem darba nosacījumiem, prezentāciju veidošana, aktīva klausīšanās u.c.

7. Programmas īstenošanas metodes

Metožu izvēli nosaka mācību satura apguves mērķi un uzdevumi. Svarīgi, lai metodes būtu daudzveidīgas, kas padara mācību procesu interesantāku gan pedagogiem, gan izglītojamajiem, kuru mācīšanās stili ir atšķirīgi. Dizaina pedagogu profesionālās meistarības pilnveides programmu paredzēts īstenot lekcijās, semināros, praktiskās nodarbībās, meistarklasēs, radošā pieredzes apmaiņā, izglītojošos dizaina izstāžu apmeklējumos u.c.

Sabiedrībā ir vērojama interese par norisēm dizaina jomā, tādēļ ir nepieciešams profesionāli orientēts kurss šajā nozarē, kas izskaidrotu dizaina kopsakarības, analizētu jaunākās dizaina tendences, inovācijas un sasniegumus, iepazīstinātu ar dizaina vēsturi, dizaineriem, Latvijā un pasaulē zināmiem dizaina zīmoliem. Pastiprināta interese ir ar dizainu cieši saistītām jomām – dizaina menedžmentu, zīmola veidošanu, kā arī par Latvijā jauniem virzieniem – pakalpojuma, stratēģisko, ilglaicīgo, ekoloģisko dizainu un citām dizaina disciplīnām. Līdz šim Latvijā netika piedāvāts vienots profesionālās pilnveides kurss dizainā.

Tā kā izstrādātais profesionālās pilnveides kursu saturs ir daudzpusīgs, to mērķauditoriju var papildināt arī :

- 1) dizaina izglītības programmu studenti,
- 2) dizaineri, kuri strādā ražošanā,
- 3) ar dizainu netieši saistīti profesionāļi, (menedžeri, biznesa vadības speciālisti, arī tehnologi, konstruktori, amatnieki u.c..),
- 4) ikviens, kam ir interese par dizainu.